بزرگ ترست ازین که عظمت و بزرگی او در ادراک عقول در آید که می فرماید خدای
تعالی هذا ایای این ذکر مشتمل بر تکبیر بار خاص مراد است یعنی قوله یقول جمله معلله است و
بگوی کلمه سبحان الله را ده بار کلمه اللهم اغفر لی ده بار ظاهر آنست که حق تعالی در هر بار
از ده بار می فرماید قد فعلت و کذا هر بار می فرماید هذا ایای و تغییر اسلوب از قوله
یقولین برای زیادتی اهتمام است بشان استغفار که صیغه امر مفید استمرار و ثبوت قوله
افضل الکلام یعنی در معجم کبیر طبرانی مروی است نیز از ابو امامه رض که رسول خدا
فرمود است فاطلبن بکلماتها این تسبیح است که مشتمل است بر تنزیه جزیل و ثنای جمیل
با کثره مراد تکثیر و تعمیم این تسبیح است و سبحان الله والحمد لله تملآن ما بین السماء
والارض والحمد لله تملأ المیزان احب الکلام الی الله اربع سبحان الله والحمد
لله ولا اله الا الله والله اکبر لا یضرک بایهن بدأت قال الامام النووی
فی شرح مسلم ضبطنا تملآن وتملأ بالتاء المثناة الفوقیة وهو صحیح فالاول ضمیر
مونثین غائبتین والثانی ضمیر هذه الجملة وقیل یجوز الند کیر یملان و در نسخه بدل
تملآن تملأ بصیغه افراد است ای تملأ کل واحدة منهما یعنی در صحیح مسلم و سنن ترمذی
مروی است از ابو مالک اشعری رض که رسول خدا فرموده است که جمله تسبیح و جمله تحمید پر
می کنند از روی ثواب ثواب جلیل پر کنند ما بین آسمان و زمین را اگر فرض کرده
شود جسم بنا بر اشتمال بر تنزیه جلیل و ثنای جمیل قوله والحمد لله تملأ در نسخ ثابت
نیست و تذکیر ای جمله الحمد لله منفردا یا لفظ الحمد لله تنها پر کند ترازوی اعمال را در
آن اشاره است با کثر الحمد لله بر افضل است از سبحان الله زیرا که اثبات کمال مستلزم
نفی نقصان است و زوال از غیر عکس بهذا دلیل مثبت مقدم است بر نافی و برای آنکه قضیه
موجبه در نسبت اولی است از سالبه که وجود بهتر است از عدم قوله احب الکلام

الی آخره قوله وکذا اخری مانند ما سبق از تسبیح و تحمید مذکور بین روایت کرده است طبرانی
از ابو امامه رض بمکین تحقیق طبرانی گفته است در موضع سبحان الله کلمه الحمد لله را
یعنی الحمد لله عدد ما خلق والحمد لله ملء ما خلق الی آخره را مقدم آورده است یعنی لفظ
موضع منصب بتقدیر فی و در نسخه فی موضع است ثم قال ای پس از تحمید گفته است طبرانی
والتسبیح مثل ذلک ای و بگوی و سبحان الله گفتنی که مانند گفتنی الحمد لله است ای سبحان
الله عدد ما خلق و سبحان الله ملء ما خلق الی آخره و تکبیر مثل ذلک و بگو الله اکبر گفتنی
مانند گفتنی الحمد لله است ای الله اکبر عدد ما خلق والله اکبر ملء ما خلق الی آخره قوله
وکذا احمد رواه یعنی و مانند این روایت آخره طبرانی روایت کرده است امام احمد از
ابو امامه سوای تکبیر ای نگفته است امام احمد و تکبیر مثل ذلک مقصود مصنف آنست که در
روایات اختلاف است در تقدیم تسبیح و تاخیرش و در زیادتی تکبیر وقالت
سلمی ام بنی ابی رافع یا رسول الله اخبرنی بکلمات ولا تکثر علی فقال قولی
عشر مرات الله اکبر یقول الله هذا او قولی سبحان الله عشر مرات یقول
الله هذا او قولی اللهم اغفر لی یقول الله قد فعلت فتقولین عشر مرات یقول قد فعلت
افضل الکلام سبحان ربی و بحمده ط ولا تکثر صیغه نهی است
از اکثار یعنی در معجم کبیر طبرانی مروی است نیز از ابو امامه رض که گفته است سلمی چنانکه لفظ
سلمی در روایت طبرانی است و بهذا فوق این لفظ رمز طاست یا اگر تمامه حدیث در
طبرانی است و در خط بعد این لفظ رمز ندارد که مادر پسران ابو رافع است و در نسخه
الست ابن ابی رافع ای رسول خدا خبر کن مرا بکلماتی چند که با وجود
قلت جامع و مانع باشد و بسیار مفید که تفصیل شود دادا آن کلمات بر من پس فرمود
رسول خدا بگو ده بار که اقل مرتبه اعداد فوق آحاد است کلمه الله اکبر ای خدای تعالی

از اول آن

Copyright © King Saud University

Created with PDFsharp 1.2.1269-g (www.pdfsharp.com)